

Vaktskifte i Norges Apotekerforening

Påtroppende

Kai Finsnes har fra 3. mai overtatt som ny administrerende direktør i Norges Apotekerforening. Finsnes er jurist, og kommer fra stilling som avdelingsdirektør i Helsedepartementet.

Foto: Unni Eriksen

Kai Finsnes overtar fra 1. juli også stillingen som administrerende direktør i AS Apotekernes Hus. Dette selskapet er eiet av NAF og av Stiftelsen til fremme av norsk apotekfarmasi. Datterselskap i AS Apotekernes Hus er bl.a. IT-selskapet NAF-Data AS og eiendomsselskapet NAF-Gårdene AS. Finsnes overtar begge stillinger etter Vibeke Lem Nordahl, som slutter 1. juli etter oppnådd pensjonsalder.

– Stillingene er en stor utfordring, som jeg ser frem til å ta fatt på. Apotekene i Norge har vært gjennom store forandringer de siste årene. Med flere tusen høyt utdannede farmasøyer og apotek teknikere er apotekene et viktig helsetilbud, som kan spille en enda større rolle for kundene i fremtiden. Vi vil søke et aktivt samarbeid med helsemyndighetene, både for å bidra til lavere legemiddelpriser, bedre legemiddelbruk og bedre helsetjenester, sier Finsnes.

Foto: Unni Eriksen

Kai Finsnes (45) har fra 3. mai overtatt som ny administrerende direktør i Norges Apotekerforening.

Avtroppende

Etter 11 år i Norges Apotekerforening, hvorav de siste tre som generalsekretær/administrerende direktør, går nå Vibeke Lem Nordahl over i pensjonistenes rekker.

Nordahls "regjeringstid" har vært uvanlig turbulent, og det kan ikke ha vært helt uproblematisk å være øverste leder når det har stormet som verst.

TIL DELS FRUSTRERENDE

– Jeg har opplevd disse vel tre og et halvt årene som utrolig spennende og utfordrende, men også som veldig krevende og til dels frustrerende, sier Vibeke Lem Nordahl. – Frustrasjonene har nok først og fremst hengt sammen med at en del av endringene i apotekvesenet, og til dels begrunnelsene for dem, har vært vanskelige å akseptere for en med lang fartstid i bransjen. Men det har også vært knyttet til at de nye medlemsgruppene fra begynnelsen av hadde mange synspunkter på Norges Apotekerforening og NAFs rolle. Samtidig hadde de lite tid til å være med å få det til i begynnelsen. Dette har endret seg vesentlig etterhvert som kjedene har etablert seg og bygget opp sine kjedekontorer og har kunnet begynne å delta i NAFs organer. Jeg er derfor veldig fornøyd med NAFs forhold til medlemmene i dag og med at alle de tre apotekkjedene nå er representert i NAFs styre med representanter fra kjedenes toppledelse.

FORHOLDET TIL MYNDIGHETENE

En av NAFs hovedoppgaver er å arbeide for apotekenes rammebetingelser. I det arbeidet er samarbeidet og dialogen med myndighetene svært viktig. Vibeke Lem Nordahl er ikke i tvil om at samarbeidsklimaet er blitt påvirket av turbulensen den senere tiden.

– Når det gjelder forholdet til myndighetene, så opplever jeg at det også har gått opp og ned. Dessverre er det kanskje litt dårligere nå enn det var en periode, sier Nordahl. – Ledelsen i "nye NAF" som vi kalte oss i begynnelsen av min periode som generalsekretær/administrerende direktør, la stor vekt på forholdet til myndighetene og på å understreke at NAF ønsket å være en konstruktiv samarbeidspartner for myndighetene, ikke bare en reaksjonær organisasjon som vi vel til dels var blitt oppfattet som tidligere. Dette arbeidet ga absolutt resultater, og jeg synes vi oppnådde å få et godt forhold til både Helsedepartementet og Statens legemiddelverk. Dessverre har det som skjedde høsten 2003 med razziaer fra konkurransemyndighetene, anmeldelse til Økokrim og helseministerens stormangrep på bransjen i forbindelse med at reseptfrie legemidler ble tillatt solgt utenom apotek, brakt litt mer ubalanse i NAFs forhold til myndighetene. Jeg håper og tror imidlertid at det skal være mulig å bygge disse forholdene opp igjen i løpet av ikke for lang tid. Både bransjen og myndighetene er nemlig tjent med at det er en god dialog og et konstruktivt samarbeid i stedet for skyttergravskrig og mistro.

IKKE SÅ ENSOMT

Det er ensomt på toppen, er det noe som heter. Vibeke Lem Nordahl avviser at hun har følt seg ensom "på toppen". Dertil har hun hatt for god og konstruktiv støtte i ledergruppen i NAF og også i organisasjonen for øvrig, forteller hun. Derimot er det ikke til å komme forbi at det er hun som har hatt ansvaret til syvende og sist, og et slikt ansvar kan i perioder være tungt å bære. Ikke minst når man må ta beslutninger som får store konsekvenser for andre.

MEDIESTORMEN

Mediestormen i fjor høst og en del av det som har fulgt senere, har Vibeke Lem Nordahl opplevd som vondt og vanskelig.

– Jeg kjenner meg rett og slett ikke igjen i det bildet som skapes av apotekbransjen og synes det er trist at det aldri fra pressens side fokuseres på alt det positive som apotekene gjør og bidrar med, sier hun. – Man blir selvfølgelig noe mer tykkhudet opp igjennom årene, men for meg er det et stort tankekors at mediene – som oftest uten særlig kunnskap og innsikt – har så stor makt som de faktisk har. Jeg er tilhenger av en fri presse, selvfølgelig, men jeg er bekymret over at mediene viser så liten vilje til å øve selvkritikk, og jeg etterlyser krav fra pressen selv om bedre innsikt hos journalistene og større etterrettelighet i de sakene som slås opp i mediene.

MISTROEN VANSKELIGST

På spørsmål om hva hun personlig har opplevd som vanskeligst i denne stormfulle perioden, svarer hun:

– Jeg tror det nettopp har vært mistroen både fra myndighetene, mediene og andre i forbindelse med høstens begivenheter som har vært vanskeligst å håndtere for meg. Man føler seg så utrolig maktesløs, selv om man vet at forholdene ikke er slik de blir fremstilt. Akkurat i slike situasjoner er det nok ikke noen fordel å være så følelsesmessig engasjert som jeg kan bli; da går angrepene nesten på min egen integritet og selvfølelse løs, sier Nordahl.

OMORGANISERING I NAF

At Vibeke Lem Nordahl blir følelsesmessig engasjert, har også de ansatte i NAF fått oppleve. NAF har i løpet av de siste årene gjennomgått en dyptgripende omorganisering. De ansatte har opplevd Vibeke Lem Nordahl som en god og engasjert leder med omsorg for den enkelte. Men hvordan har egentlig topplederen selv opplevd prosessen?

– Jeg er glad for å høre at de ansatte har opplevd meg som en god leder, til tross for at vi har måttet gjøre store strukturelle endringer i organisasjonen. Og ja, jeg er følelsesmessig engasjert - på godt og vondt, innrømmer hun. – Jeg vil ikke legge skjul på at det har vært en tung prosess også for meg å måtte gå til nedbemanning, men samtidig visste jeg at det var helt nødvendig å gjøre disse endringene dersom NAF

Foto: Unni Eriksen

Vibeke Lem Nordahl har sluttet som administrerende direktør i NAF.

skulle ha en fremtid. Og da ble det viktigst for meg at vi gjorde alt så riktig og så ordentlig som mulig og at vi hele tiden hadde respekt for de vonde følelsene og den frykten som de ansatte naturlig nok hadde. Ideelt sett burde prosessen kanskje vært gjennomført raskere, slik at avgjørelser ikke ble hengende så lenge i luften. På den annen side er det ikke lett å kombinere en rask prosess med den grundighet som vi ønsket å ha i prosessen og med "business as usual" ved siden av.

POSITIVT OG NEGATIVT

Enhver karriere har sine både topper og bunner. Vi spør henne om hva hun i ettertid synes har vært mest positivt – eller mest negativt – i denne tiden?

– Når jeg ser tilbake, er nok det mest positive som har skjedd – sett fra mitt ståsted – helt klart at NAF har maktet omstillingene så langt, og at jeg har fått være med på å sikre et NAF som fungerer i et helt nytt apoteksystem. Det blir sikkert nye endringer i tiden som kommer, og kanskje vil endringene aldri ta helt slutt, men jeg føler ganske sterkt at jeg har bidratt vesentlig til at NAF har klart hamskiftet. Det er en god følelse, innrømmer Vibeke Lem Nordahl.

– Det vanskeligste i denne tiden har vel vært å se at så mye av det gode ved det gamle systemet er blitt borte. For selv om det sikkert var behov for store endringer i apotekvesenet, så var det også mye godt i det gamle systemet, og det skal vi ikke glemme.

FORSIKTIG MED RÅD

Kai Finsnes overtok som adm. dir. 1. mai, men Vibeke Lem Nordahl ønsker ikke å gi ham en masse velmente råd på veien.

– Man skal alltid være forsiktig med å gi råd til sin etterfølger, sier Nordahl. – Kai Finsnes og jeg er to helt forskjellige mennesker som sikkert har ulike prioriteringer og ønsker for organisasjonen. Men et generelt råd er å ta vare på medarbeiderne og å satse på bred kompetanse i organisasjonen.

HVA NÅ?

Pensjonisttilværelsen kan arte seg svært forskjellig fra person til person. Og hvordan har så hun tenkt å nyte sitt otium?

– I første omgang skal jeg nyte et litt mer sammenhengende opphold i vårt sommerhus på Brønnøya utenfor Oslo. Mitt første store prosjekt er ellers å lære meg noe mer italiensk, og for øvrig er jeg åpen for oppdrag, styreverv og annet som måtte komme min vei og som ikke kolliderer med mine reisepplaner og mine oppgaver som farmor.

NORDISK OG EUROPEISK SAMARBEID

Som adm. direktør i Norges Apotekerforening har Vibeke Lem Nordahl representert NAF og norske apotek i flere samarbeidsfora på både nordisk og europeisk nivå.

– Det er ikke alltid så lett å peke konkret på verdien av hverken nordisk, europeisk eller annet internasjonalt samarbeid, sier Nordahl, basert på sine erfaringer. – Men alt slikt samarbeid er viktig likevel. Vi kan ikke stille oss utenfor verden omkring oss. Meget av det som skjer i Europa får jo uansett virkning for oss i Norge, og NAFs deltakelse i både nordisk og europeisk sammenheng gir oss innsikt og en viss grad av innflytelse.

NORDEN

Når det gjelder nordisk samarbeid, tror Nordahl det er en fordel med den formaliseringen som er skjedd gjennom dannelsen av Nordisk Apoteksforening. Samarbeidet er mer enn 70 år gammelt, men det er nå blitt mer forpliktende og gir et mer konkret utbytte i dag enn tidligere, synes hun; ikke minst gjennom de arbeidsgruppene som den nordiske apotekerforeningen har nedsatt.

– Liberaliseringen i Norge har nok gjort noen former for nordisk samarbeid vanskeligere enn før, men samtidig kan vi bidra med erfaringer som er nyttige for de øvrige nordiske land på dette området. Og rent faglig har Norge fortsatt like mye å bidra med som våre naboland. Jeg tror også at dette nordiske samarbeidet har en fremtid. Tradisjonene for slikt samarbeid er sterke på så mange områder i samfunnet og i alle de nordiske landene. Men det er rimelig å tro at samarbeidet kan skifte karakter avhengig av hvordan apoteksystemene utvikler seg i de andre nordiske landene.

EUROPA

– Når det gjelder samarbeidet i Pharmaceutical Group of European Union (PGEU), så er det et sørgelig faktum at Norge har mindre innflytelse enn de aller fleste andre landene som møter der, og at vi på mange måter betraktes som litt sære og "oss selv nok". Men det at den nordiske apotekerforeningen også samordner de nordiske synspunktene i PGEU, gjør at Norge indirekte får en viss innflytelse over de beslutninger som tas på europeisk hold, hevder Nordahl. – Når det gjelder fremtidsmuligheter for det europeiske samarbeidet, så er det ikke tvil om hva jeg ønsker. Jeg mener at Norge bør bli medlem av EU og tror at et slikt medlemskap er det eneste som kan gi oss reell innflytelse. Og det gjelder selvfølgelig også på vårt eget fagområde.

ACO hud 1/2 side høyre